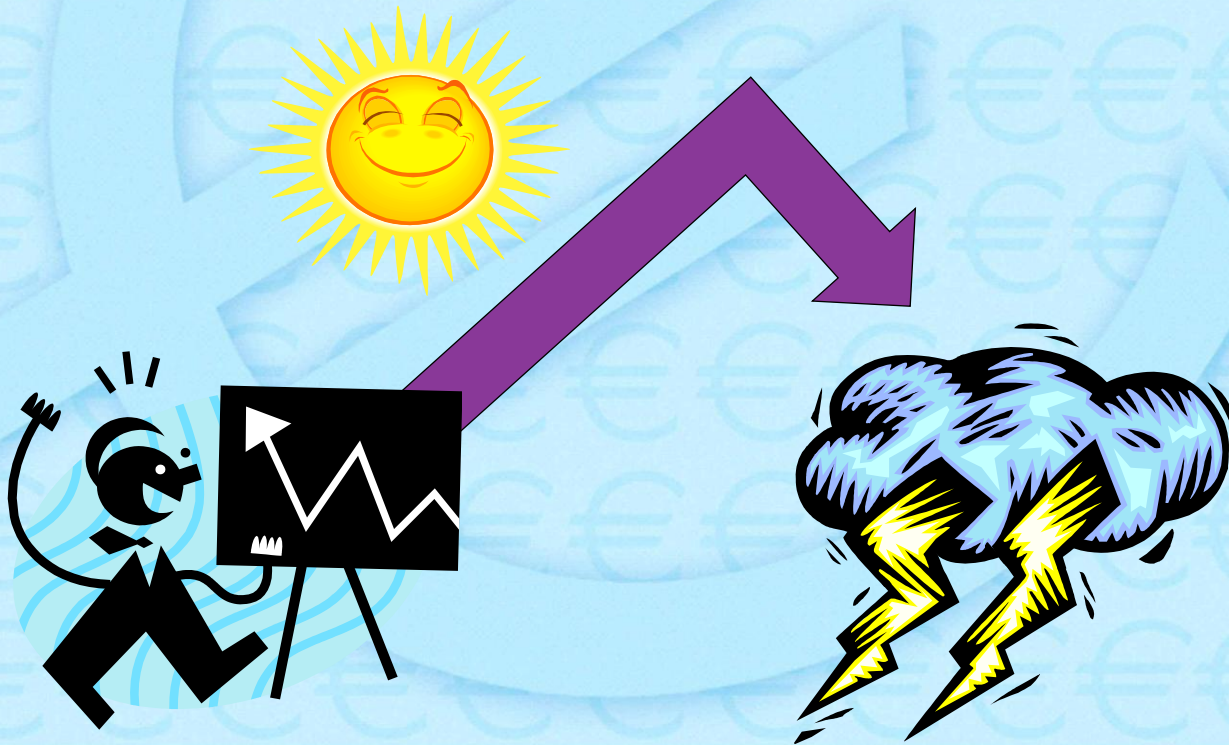

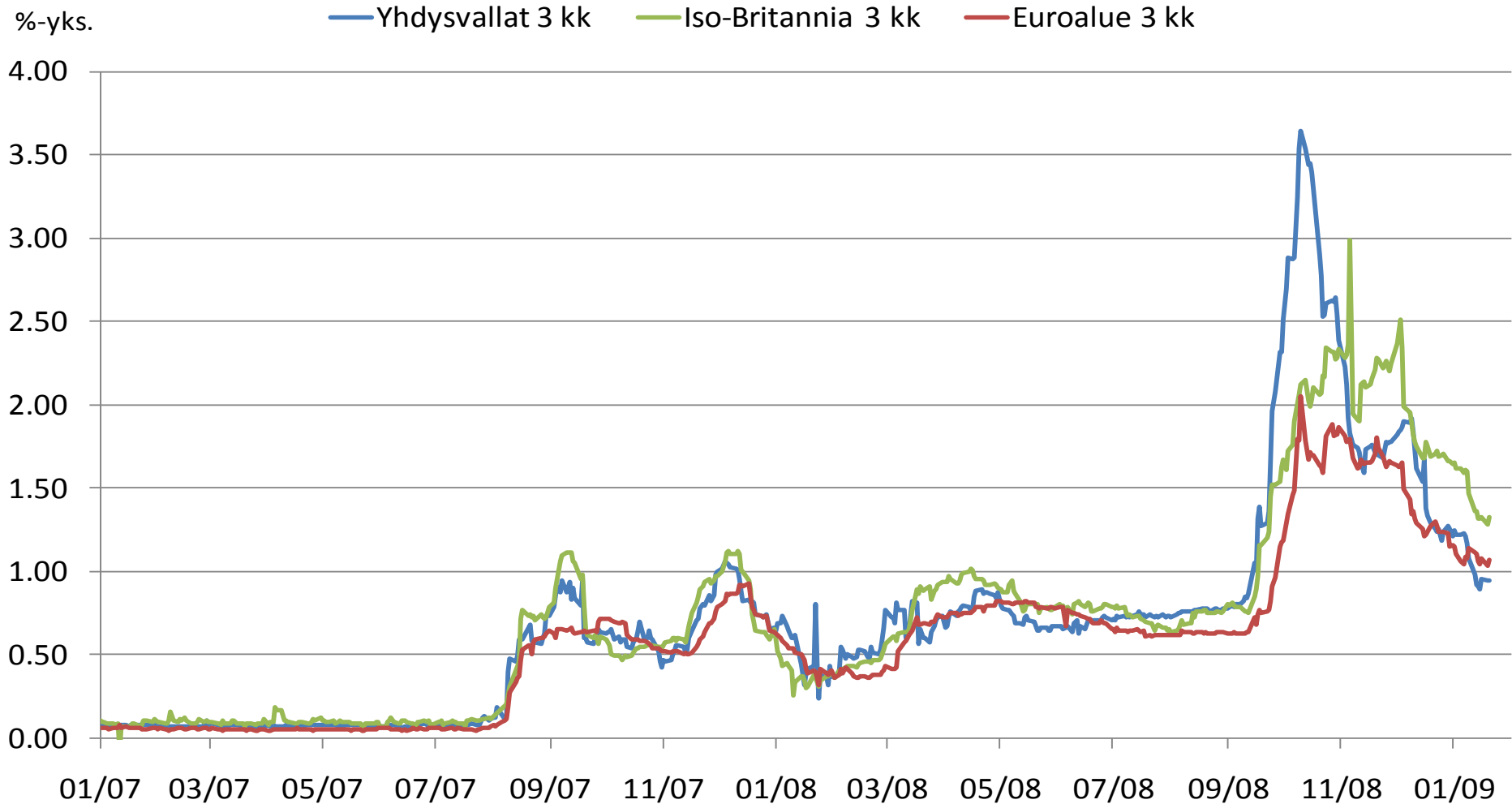
Talouden tilannekuva

→ finanssikriisi → reaalityalous →
→ julkinen talous ongelmiin

Keskustelutilaisuus 22.1.2009, Valtioneuvoston juhlahuoneisto
Johtokunnan varapuheenjohtaja Pentti Hakkarainen

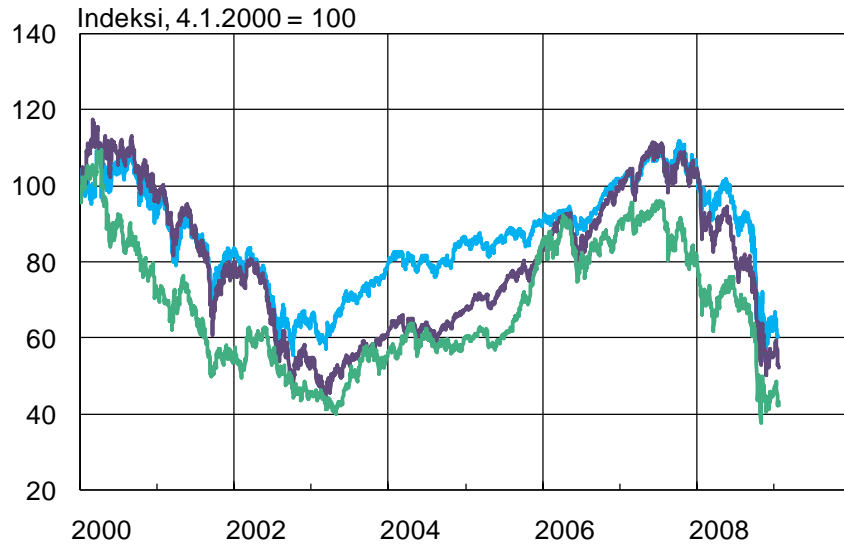
Riskilisät pankkien välisillä markkinoilla

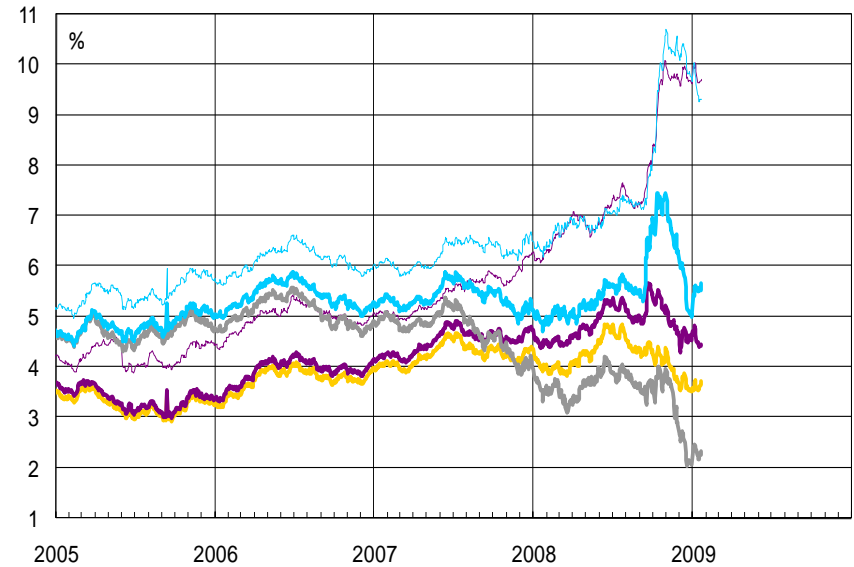
Lähde: Bloomberg
Libor-viitekorkojen ja OIS-korkojen erotuksia

Osakekurssit ja jvk-korot

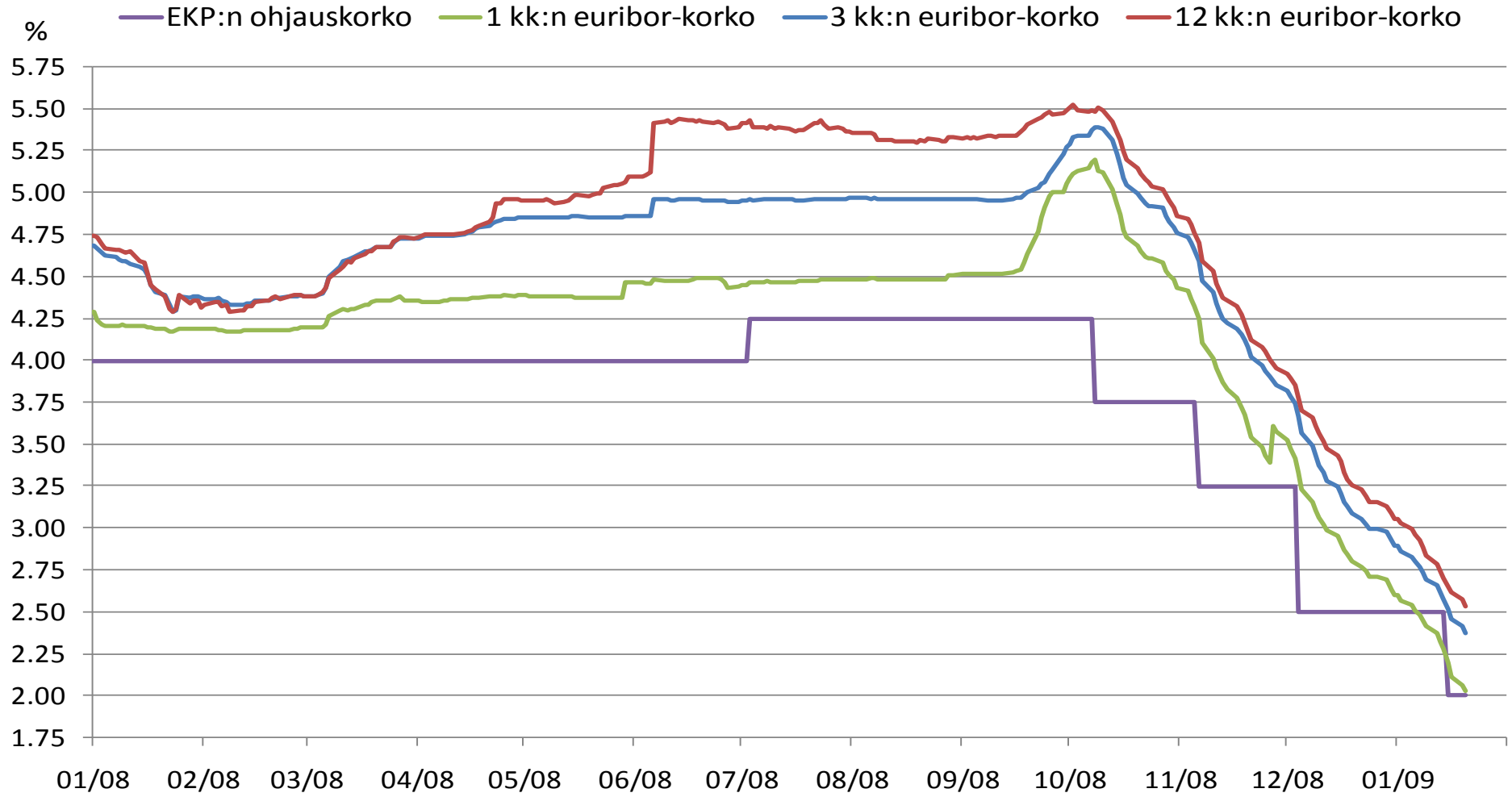
— Yhdysvallat: S&P 500 -indeksi
 — Euroalue: DJ Euro Stoxx laaja -indeksi
 — Japani: Nikkei-indeksi

— Euroalue, valtiot — Euromääräiset, AAA — Euromääräiset, BBB
 — Yhdysvallat, valtio — USD-määräiset, AAA — USD-määräiset, BBB

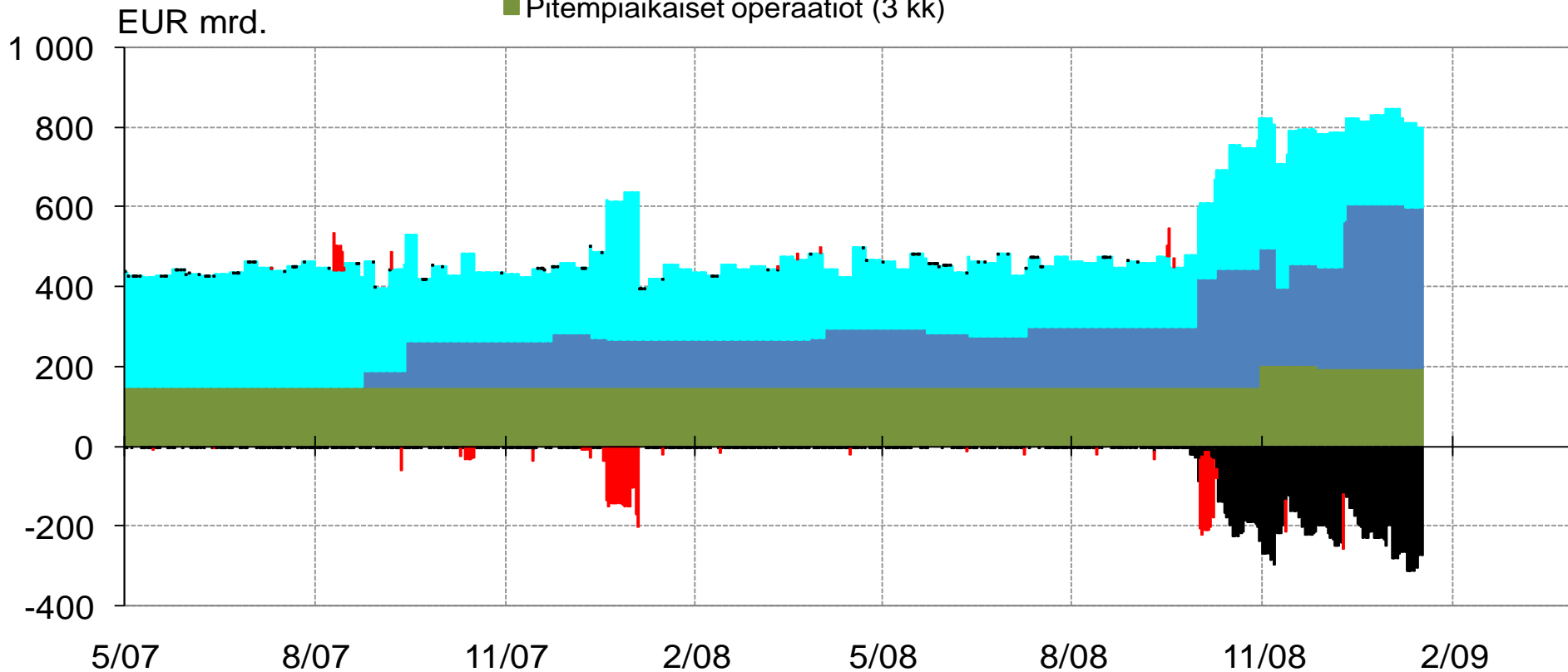
EKP:n ohjauskorko ja euriborit

Lähde: Bloomberg

EKP:n likviditeettioperaatiot

- Hienosäätöoperaatiot (1-5 pv)
- Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö (1 pv)
- Perusrahoitusoperaatiot (1 vko)
- Ylimääräiset pitempiaikaiset operaatiot (1-6 kk)
- Pitempiaikaiset operaatiot (3 kk)

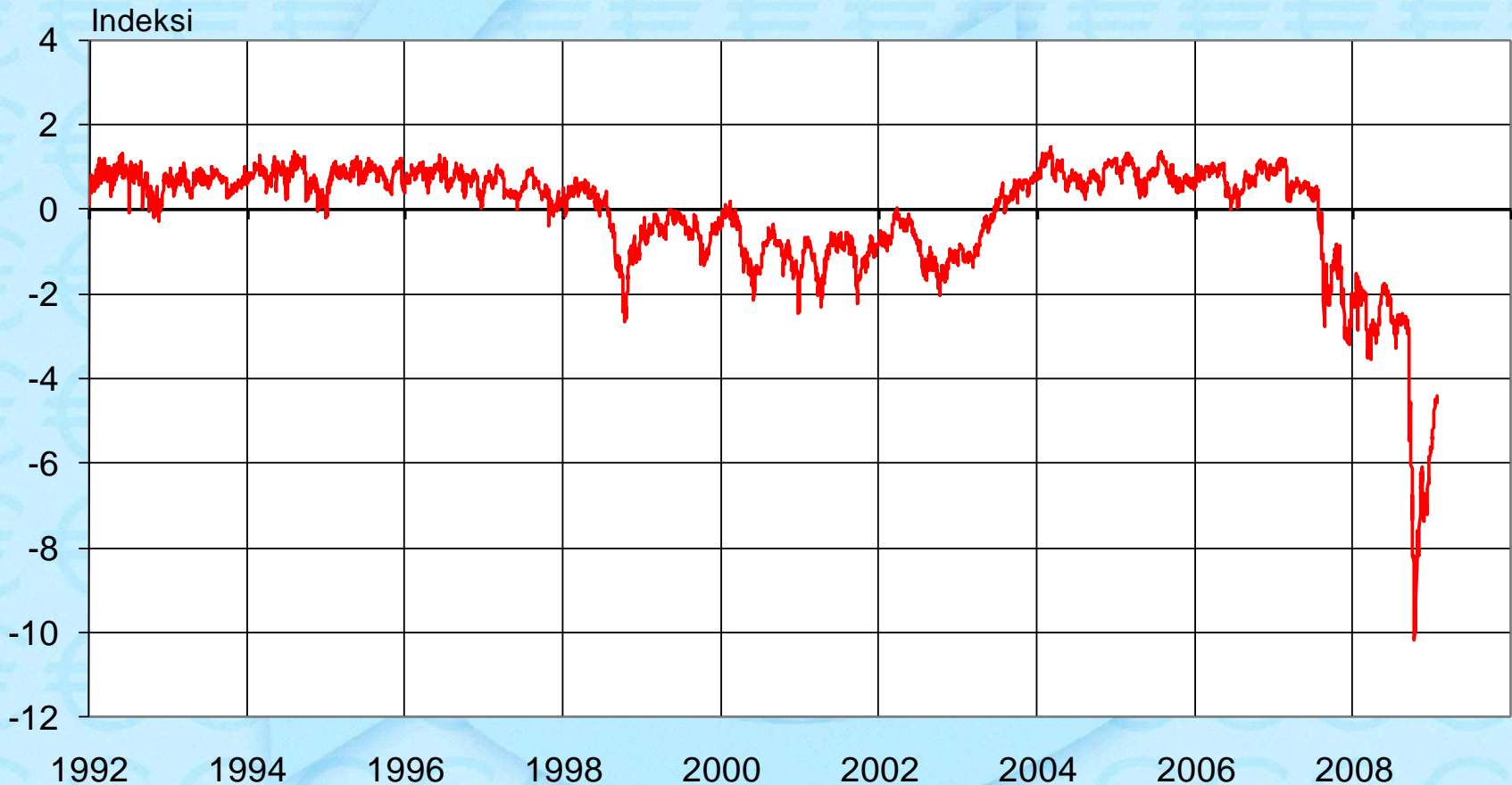

Lähde: Suomen Pankki.

PTMO/MP

Yhdysvaltojen rahoitusmarkkinoiden tila suhteessa keskimääräisiin markkinaolosuhteisiin

— Kokonaisindeksi raha-, jvk- ja osakemarkkinoiden tilasta*

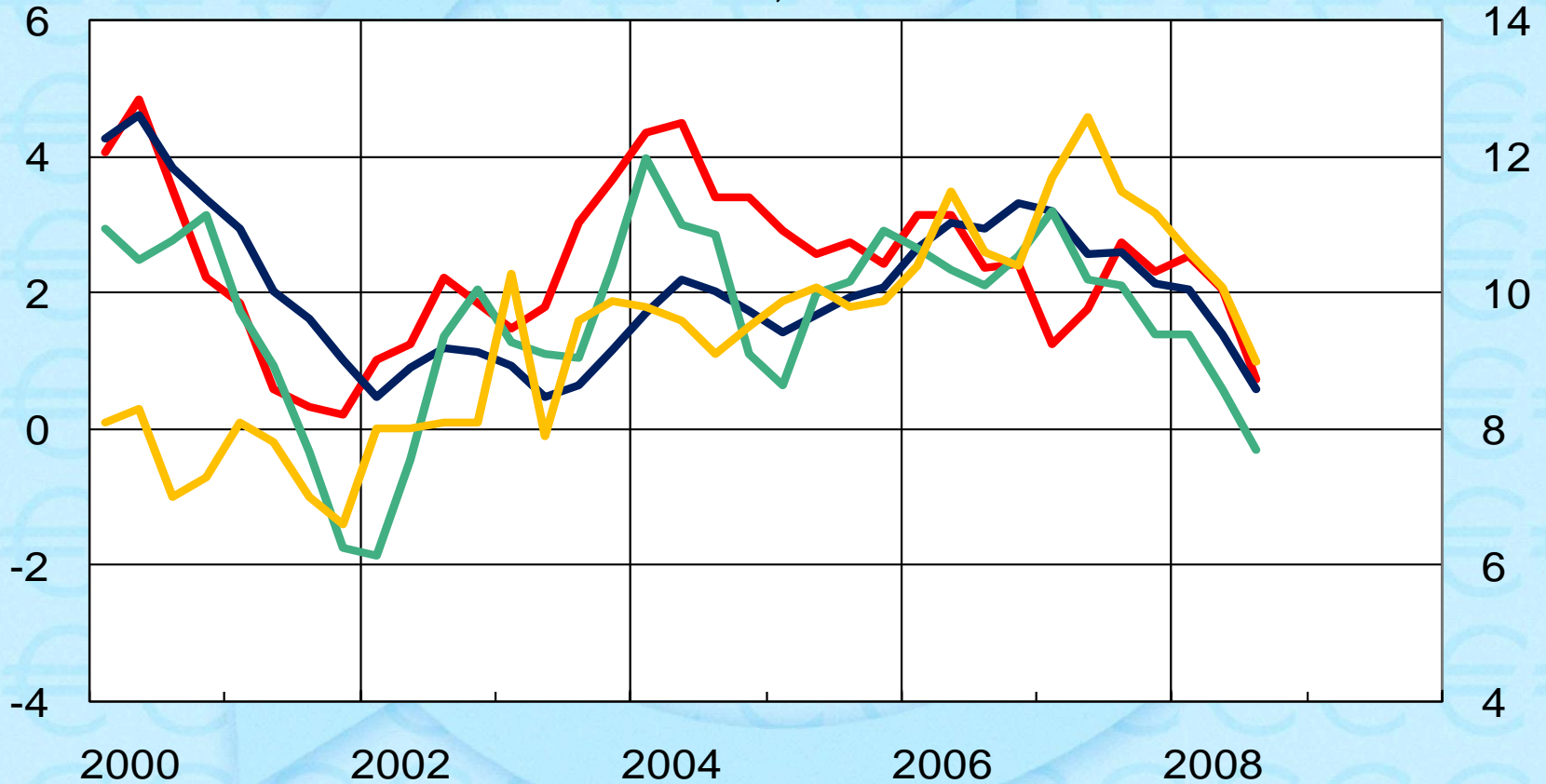
Lähde: Bloomberg.

* Indeksi kuvaa kuinka monta keskihajontaa vallitseva markkinatilanne poikkeaa vuosien 1992-2008 keskiarvosta.

Taloukasvu keskeisillä talousalueilla

— Yhdysvallat — Euroalue — Japani — Kiina (oikea asteikko)

BKT:n kasvu edellisestä vuodesta, %

Lähteet: US Bureau of Economic Analysis, Economic and Social Research Institute, Eurostat ja Bloomberg.

Teollisuuden luottamus

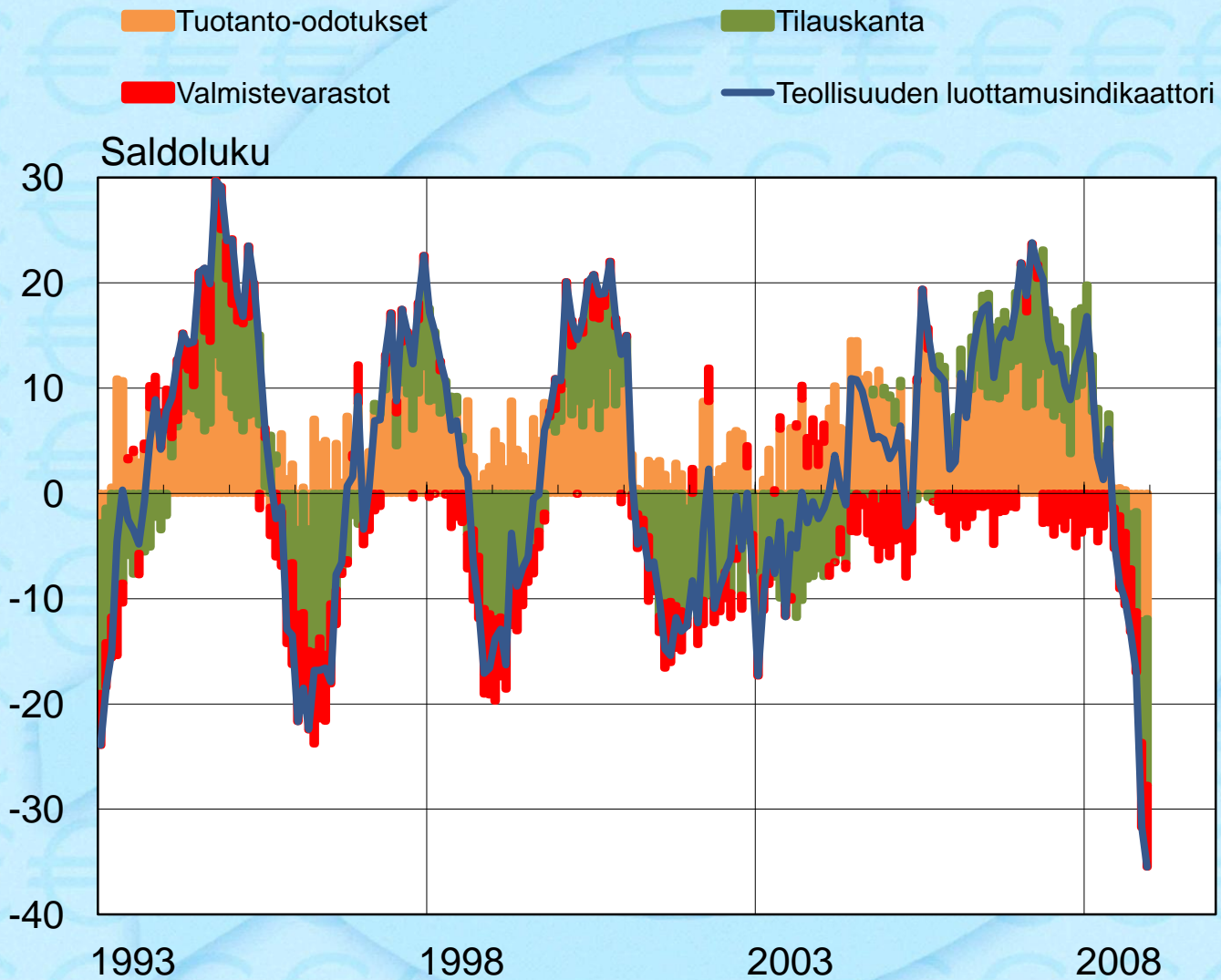
- Euroalue, ostopäälliköiden indeksi (vasen asteikko)
- Yhdysvallat, ostopäälliköiden indeksi (vasen asteikko)
- Japani, Tankan-indeksi, suuret teollisuusyritykset * (oikea asteikko)

* Tankan-indeksissä rakenteellinen muutos joulukuussa 2003.

Lähteet: Reuters, Institute for Supply Management ja Bloomberg.

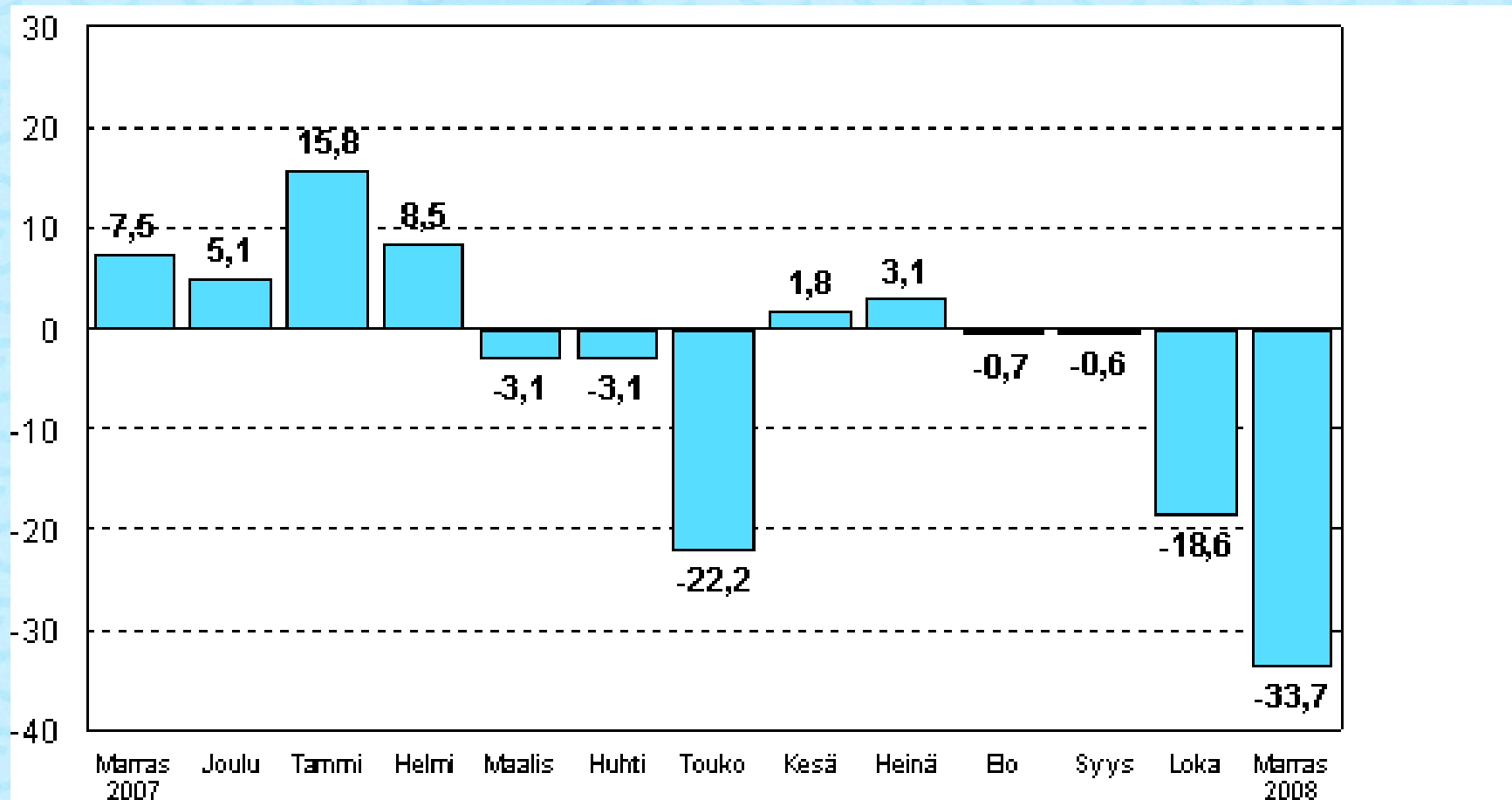
Suomen teollisuuden luottamusindikaattorin aluerät

Lähde: Euroopan komissio.

Teollisuuden uudet tilaukset

Muutos edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta
(alkuperäinen sarja), %

Lähde: Tilastokeskus

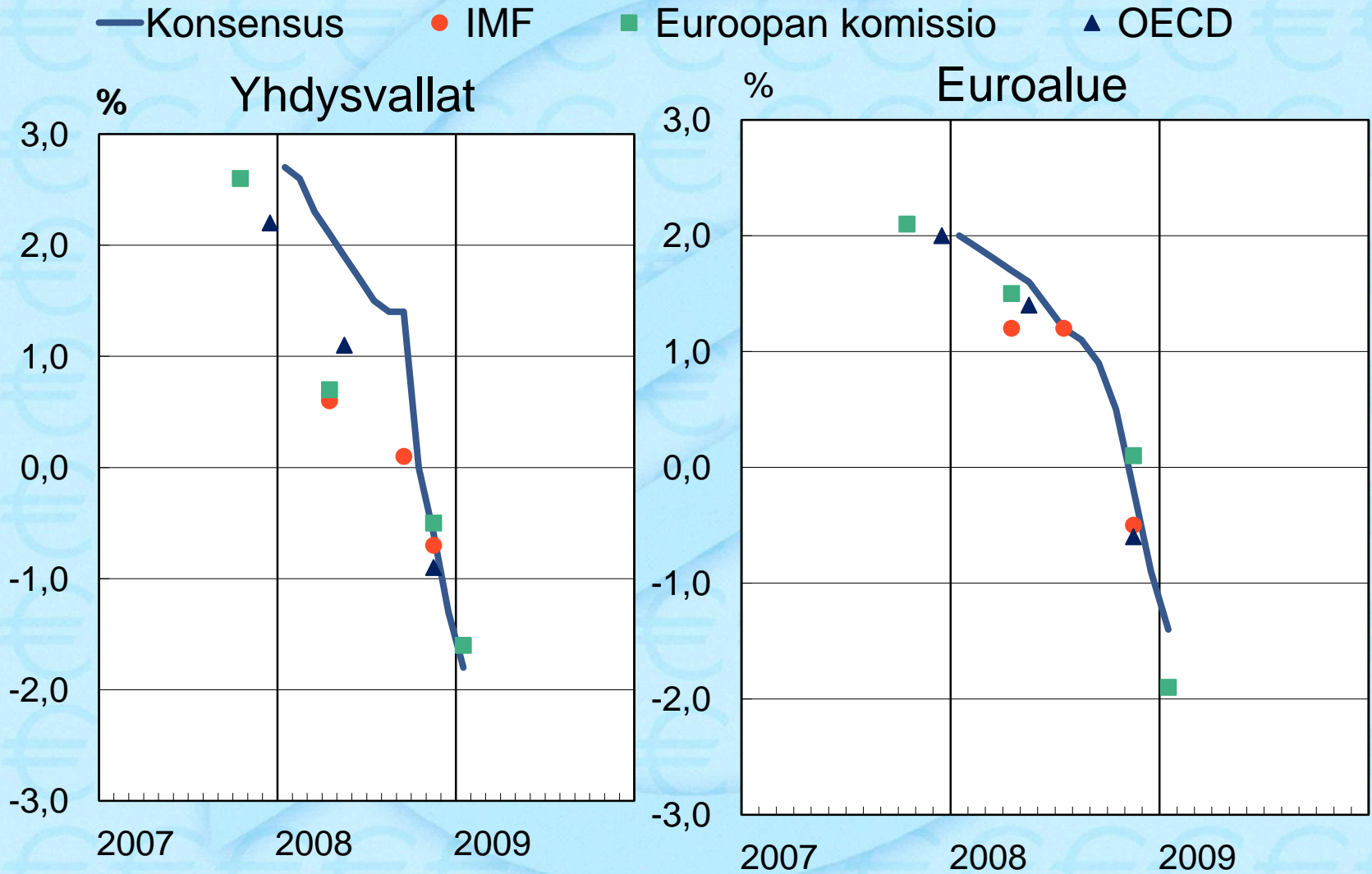
Laivarahtien hinnat

Indeksi kuvaa kuivarahtien keskihintoja.

Lähde: The Baltic Exchange.

BKT-ennusteet vuodelle 2009

Lähteet: Consensus Economics, IMF, OECD ja Euroopan komissio.

V, U, L vai ?

- V Maailmantalous käy taantumassa mutta toipuu nopeasti
- U Maailmantalous ajautuu pitempiaikaiseen taantumaan mutta alkaa lopulta toipua melko ripeästi
- L Maailmantalous ajautuu pitkäaikaiseen taantumaan
- ? Maailmantalous ajautuu lamaan

Mitä on tähän mennessä päätetty?

- ◆ Pankkien rahoituksen saannin turvaaminen
- ◆ Pankkien pääomittaminen tarvittaessa
 - Valtiot ottaneet haltuun **kriisipankkeja**
 - **Vakavaraiset pankit** voivat saada valtioilta lisäpääomitusta
- ◆ Talouspoliittiset elvytystoimet
 - **Korkoja** alennettu inflaatiopaineiden väistyessä
 - **Julkisia menoja** lisätty tai lisäämässä
- ◆ Kolme finanssipolitiikan kriteeriä: TTT
 - Timely, targeted, temporary
 - (Välitön, valikoitu, väliaikainen – VVV)

Talouspolitiikan ongelmia

- ◆ Korkopolitiikan pelivara esim. USA:ssa käytetty
 - Deflaation torjumiseksi käytettävistä epätavanomaisista rahapoliittisista toimista ei aiempaa kokemusta
 - Exit-strategia:
 - Osataanko tilanne normalisoida kyllin nopeasti ja välttää inflaation nopea kiihtyminen myöhemmin?
- ◆ Pankkijärjestelmän riskien uudelleenyksityistäminen haastavaa
- ◆ Kilpailua vääristävät/protektionistiset toimet uhkana
 - Elinkelvottomien yritysten ja toimialojen tukeminen
- ◆ Pitkän aikavälin tasapaino-ongelmat jäljellä
 - Varautuminen ikääntymisen kustannuksiin vaikeutuu

Valtioiden 10 vuoden jvk-lainojen korkoja

Lähde: Reuters.

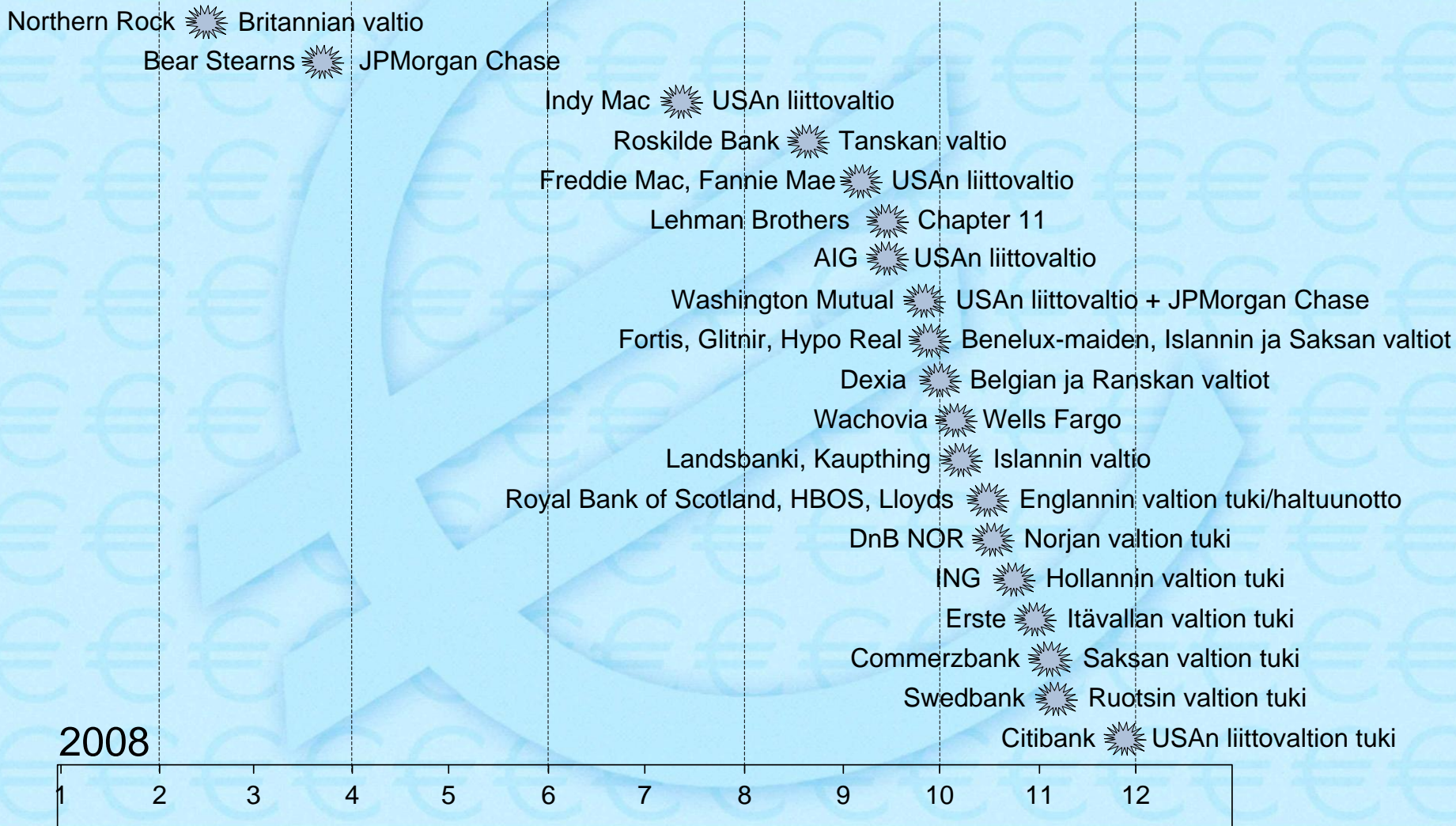
Julkisen talouden tasapaino eräissä EU-maissa

% BKT:sta	2007	2008e	2009e	2010e
Espanja	2,2	-3,4	-6,2	-5,7
Irlanti	0,2	-6,3	-11,0	-13,0
Italia	-1,6	-2,8	-3,8	-3,7
Kreikka	-3,5	-3,4	-3,7	-4,2
Ranska	-2,7	-3,2	-5,4	-5,0
Saksa	-0,2	-0,1	-2,9	-4,2
Suomi	5,3	4,5	2,0	0,5

Lähde: Euroopan Komissio, Interim Forecast, January 2009.

e = ennuste

Merkittäviä kaatuneita/tuettuja pankkeja

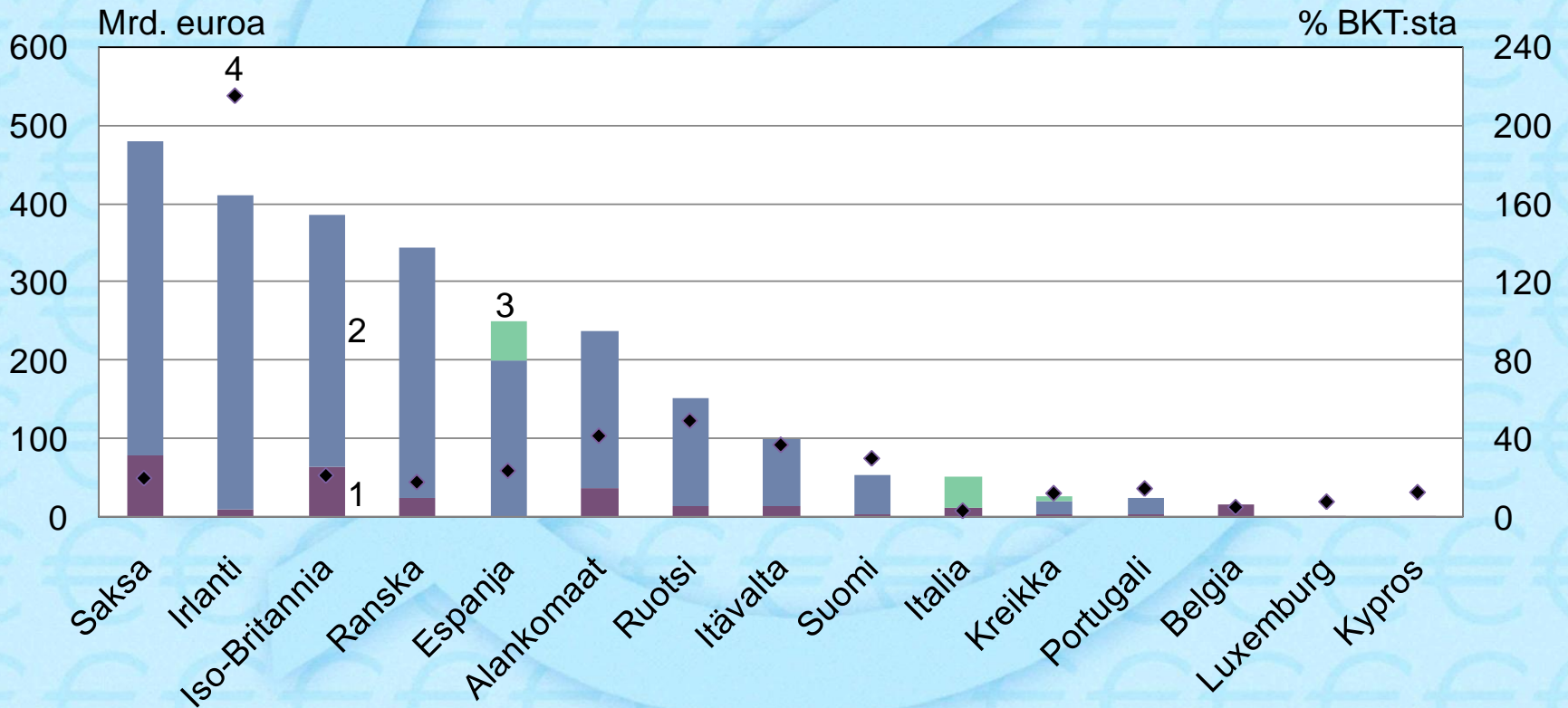

Pankkitoiminta puristuksessa: "deleveraging"

Vastaavaa	Vastattavaa
Arvopaperisalkku - Likviditeetti alhainen - Pakkomyyntit	Oma pääoma - Uutta ei saatavissa
Antolainaus - Lainanannon rajoittaminen	Pitkäaikainen rahoitus - Kallista, saatavuus heikko
Supistamistoimet	Markkinaraha - Kallista, yhä lyhyempää Supistamispakko

Ilmoitettuja pankkisektorin tukitoimia EU-maissa

- 1 Pääomituksen maksimimäärä (vasen asteikko)
- 2 Uusien velkakirjaemissioiden takausmäärän maksimi (vasen asteikko)
- 3 Muut (vasen asteikko)
- 4 Tukitoimien osuus bruttokansantuotteesta (oikea asteikko)

Lähde: BNP Paribas.